

Heerlen

Memo

Aan
gemeenteraadsleden

Afschrift aan
Portefeuillehouder Duurzaamheid,

Kenmerk

Datum
24 november 2021

Status
informatief

Onderwerp
Procesverloop Windenergie Parkstad Zuid

Bijlage(n)
0

Guus Nat, van der

045 560 4975

Domein Organisatie -
Team Projecten

Inleiding

Ons klimaat verandert. Om in de toekomst een leefbare omgeving te behouden moeten we nu maatregelen nemen. In Nederland staan we daarom voor een grote uitdaging. Willen we de opwarming van de aarde tegengaan dan zullen we vóór 2030 de CO₂-uitstoot met minimaal 49% moeten beperken. Dit streven is vastgelegd in het Nationale Klimaatakkoord.

Als gevolg hiervan hebben de samenwerkende gemeenten in Parkstad Limburg het initiatief genomen om de energietransitie gezamenlijk kracht bij te zetten. Een belangrijk onderdeel hiervan is het realiseren van 4 tot 8 windturbines in Parkstad Zuid. In deze memo willen wij u informeren over het proces welke vooraf is gegaan aan de totstandkoming van voorliggend raadsvoorstel.

1 Nut en noodzaak Windenergie Parkstad-Zuid

Opwekken van lokale duurzame energie is cruciaal om deze ambitie te realiseren. Ook alsmaar stijgende energiekosten sterken de vraag naar lokale opwek van duurzame energie. Als eerste belangrijke stap is in 2013 een regionale ambitie geformuleerd in Parkstad Limburg Energietransitie (PALET): een energieneutraal Parkstad in 2040. Ook onze gemeente (*uw raad*) heeft deze ambitie geformuleerd en vastgesteld.

Recent is de Regionale Energie Strategie Zuid-Limburg (RES ZL) door de gemeenteraden vastgesteld. Hierin hebben de Parkstad gemeenten middels een bod aan het Rijk aangegeven op welke wijze zij een bijdrage willen leveren aan de landelijke taakstelling om in 2030 meer duurzame energie op te wekken. Met windenergie als een van de goedkoopste en meest efficiënte bronnen om deze doelstelling te behalen, vormt het voornemen om 4 tot 8 windturbines in Parkstad-Zuid te realiseren *minimaal* 29% van Parkstad's bod voor wind-op-land. Dit betekend *minimaal* 7.5% van ons totale bod voor de RES ZL.

Het project Windenergie Parkstad-Zuid is één van de majeure projecten om lokaal duurzame energie op te wekken en zodoende onze PALET en RES doelstellingen te behalen. Met dit project nemen de gemeenten Heerlen, Kerkrade en Simpelveld hun verantwoordelijkheid om een substantiële bijdrage te leveren aan een energieneutraal Parkstad. Zij slaan de handen ineen om te komen tot de realisatie van windturbines in Parkstad-Zuid. De gemeenten doen dit samen omdat het gebied op de grens van de drie gemeenten ligt. Inwoners en ondernemers vormen een onmisbare schakel bij de realisatie van het project. De gemeenten hebben hierbij in het bijzonder aandacht voor lokale belangen en lokaal profijt. Dat ze het project samen met de omgeving oppakken, vormt een belangrijk uitgangspunt.

2 Projectaanpak

Het project bestaat uit een vijftal fasen met per fase een duidelijk afgebakend resultaat. Uitgangspunt is dat belanghebbenden in een zorgvuldig omgevingsproces betrokken worden.

Onderstaand is de projectaanpak weergegeven en is te zien welke stappen in fase 1 en 2 genomen zijn. Fase 1 is met het collegebesluit van 17 november 2020 afgerond. Onder punt 3 is een korte terugblik over fase 1 opgenomen.

3 Korte terugblik fase 1 en collegebesluit 17 november 2020

In de periode eind 2019 - eind 2020 is fase 1 van het project met de volgende doelstellingen doorlopen:

- het verkennen van de technische en ruimtelijke mogelijkheden voor de realisering van windturbines in Parkstad-Zuid;
- het verkennen van randvoorwaarden en uitgangspunten die voor omwonenden belangrijk zijn voor de wijze waarop zij maximaal kunnen profiteren van windenergie;
- één of meerdere zoekgebieden in Parkstad-Zuid aan te wijzen waarin uiteindelijk tot realisatie haalbare windenergieprojecten kan worden gekomen.

In november 2019 organiseerden de gemeenten een startbijeenkomst waarin de omgeving en geïnteresseerden voor de eerste keer over de plannen zijn geïnformeerd. Naar aanleiding van de startbijeenkomst hebben circa 50 personen aangegeven om mee te willen denken over het vervolg van het project en een rol te willen spelen bij het adviseren van de gemeentebesturen over de aanpak. In twee bijeenkomsten is meegedacht over de thema's 'voordeel en proces' en 'omgevingseffecten en locaties'.

In december 2020 hebben de gemeenten Heerlen, Kerkrade en Simpelveld besloten om via een markttuitvraag zowel marktpartijen als energie-coöperaties uit te nodigen om één of meerdere haalbare en uitvoerbare projectplannen voor de realisering van 4-8 windturbines in het gebied Parkstad-Zuid in te dienen. De zoekgebieden, randvoorwaarden en uitgangspunten over onder meer landschappelijke inpassing, financiële participatie en procesparticipatie waaraan projectplannen moeten voldoen zijn mede op basis van input van de omgeving opgesteld. Deze zijn eveneens in december 2020, in het zelfde besluit, door de Raden van Simpelveld en Kerkrade en het college van B&W in Heerlen (collegebesluit 17 november 2020) vastgesteld. Uw raad is over de voortgang van het project meerdere keren geïnformeerd middels raadsinformatiebrieven en gezamenlijke Raadsinformatiebijeenkomsten.

4 Doelstelling en procesverloop fase 2

Op basis van het collegebesluit van november 2020 is fase 2 gestart.

Doel van fase 2 is om via een marktconsultatie initiatiefnemers uit te nodigen om met één of meerdere haalbare en uitvoerbare projectvoorstellen voor 4-8 turbines te komen. Deze voorstellen moeten voldoen aan de randvoorwaarden en uitgangspunten die de Raden in hun besluit van december 2020 hebben vastgesteld en middels een zorgvuldig participatieproces met belanghebbenden tot stand komen. In het hierna volgende afbeelding is de procesaanpak van fase 2 weergegeven:

Informatiebijeenkomst januari en instellen onafhankelijk deskundigenpanel

Begin 2021 is fase 2 gestart met een (*online*) informatiebijeenkomst op 28 januari 2021. Hiervoor zijn alle bedrijven en ca. 19.000 huishoudens in Heerlen-Zuid, Kerkrade-West en Simpelveld uitgenodigd. De digitale bijeenkomst trok ca. 350 ingelogde geïnteresseerden. De processtappen voor fase 2 zijn tijdens deze informatiebijeenkomst toegelicht. Vervolgens is een *onafhankelijk deskundigenpanel* ingesteld met experts op het gebied van omgevingsparticipatie, financiën en ruimtelijk/landschappelijke inpassing. Door het deskundigenpanel is een beoordelingskader opgesteld. Binnen dit kader zijn de randvoorwaarden zoals die door uw raad in december 2020 zijn vastgesteld vertaald naar beoordelingscriteria op het gebied van participatie, financiën en ruimtelijke inpassing (zie Bijlage 2 voor Beoordelingskader Windenergie Parkstad-Zuid).

Marktvraag, beoordelingskader en indiening concept projectvoorstellen initiatiefnemers

Op 22 februari is het marktvraag document inclusief het beoordelingskader gepubliceerd. De marktvraag is gepubliceerd via verschillende (*gemeentelijke*) kanalen en de Nederlandse Wind Energie Associatie (*NWEA, de branchevereniging van de windsector*). Op 25 februari is een online informatiebijeenkomst gehouden voor initiatiefnemers waarna op 15 maart 2021 vijf initiatiefnemers een vooraanmelding hebben gedaan bij het projectteam. Vier van deze initiatiefnemers hebben op 23 april 2021 hun concept projectplannen ingediend. Het deskundigenpanel heeft deze plannen aan het beoordelingskader getoetst en de initiatiefnemers geadviseerd over verbetering en aanscherping van de concept projectvoorstellen.

Input omwonenden t.b.v. concept projectvoorstellen

Om omwonenden bij het project te betrekken en input op te halen uit de omgeving hebben diverse bijeenkomsten plaatsgevonden in fase 2. Voor een door het projectteam Windenergie Parkstad-Zuid gecoördineerde aanpak is in overleg met de initiatiefnemers gekozen om te voorkomen dat omwonenden door vier losse partijen met elk hun eigen conceptplan benaderd zouden worden. In deze fase zijn daarom twee gezamenlijke (*online*) bijeenkomsten met omwonenden gehouden, te weten op 8 juni (*een informatiebijeenkomst om plannen toe te lichten*) en op 30 juni (*een interactieve bijeenkomst om input op te halen uit de omgeving*). Daarnaast hebben nog diverse online bijeenkomsten plaatsgevonden tussen vertegenwoordigers uit de betrokken buurten en de gezamenlijke initiatiefnemers waarbij ook leden van het projectteam aanwezig waren. Met input van omwonenden tijdens deze bijeenkomsten hebben de initiatiefnemers hun conceptplannen verder uitgewerkt en aangevuld. Op deze manier is de input uit de omgeving meegenomen in de projectvoorstellen. Hoewel fysieke bijeenkomsten de voorkeur genoten van het projectteam, initiatiefnemers en betrokken omwonenden, was het vanwege beperkingen door corona helaas alleen mogelijk om online bijeenkomsten te organiseren. Ter kennisgeving is informatie over het project gebundeld beschikbaar gesteld op www.windenergieparkstad.nl, en zijn circa 550 geïnteresseerde inwoners periodiek door de gemeenten geïnformeerd via een nieuwsbrief per e-mail.

Het voorstel dat nu voorligt is om in te stemmen met verdere uitwerking van een gezamenlijk project door de marktpartijen.